

Írta: Gedeon Andor

Megújuló gyermekvédelem

A főváros XXII. kerületében működő Krízis Alapítvány 1996. június 7-én szakmai konferenciát szervezett „Megújuló gyermekvédelem” címmel.

A konferencia céljai között szerepelt, hogy előmozdítsa az évek óta vajúdó gyermekvédelmi törvénytervezet megszületését, újabb lehetőséget kívánt biztosítani a fővárosi szakembereknek a törvénytervezet legutóbbi változatának áttekintésére, reflektorfénybe kívánta állítani az átmeneti gyermekotthonok létrehozásának szükségességét-egy ilyen otthont már évek óta működtet a Krízis Alapítvány is-és többek között egy civil gyermekvédelmi szövetség megalakításának gondolata is felvetődött a konferencia szervezőiben.

A konferencia védnökségét Hajas Ervin, a XXII. kerület polgármestere vállalta, a kerületi önkormányzat pedig biztosította a rendezvényhez szükséges alapvető feltételeket.

A gyermekvédelmi törvénytervezethez kapcsolódó témakörökben a Népjóléti Minisztérium részéről dr. Lontai Csilla, a Fővárosi Gyermek- és Ifjúságvédő Intézet részéről dr. Radoszav Miklós, a Krízis Alapítvány részéről pedig Katona Péter vállaltak előadást.

A közel száz résztvevő a gyermekvédelem legkülönbözőbb területeit képviselte, jöttek iskolai pedagógusok, gyámhatósági ügyintézők, családgondozók, szociális munkások, nevelőotthoni nevelők és civil gyermekvédelmi szervezetek képviselői is. A résztvevők száma és érdeklődése a meghirdetett konferencia iránt igazolta a szervezők feltevését, miszerint a gyermekvédelemben tevékenykedők körében igen nagy az igény, hogy történjen már végre valami, az évek óta tartó „gyurmázást” váltsa fel egy valóban előremutató és elsősorban a gyermekek érdekeit figyelembe vevő korszerű gyermekvédelem-melynek alapja az oly sokat emlegetett törvényi keretek megteremtése.

A konferencia résztvevői e szándékuk nyomtatékosítása érdekében az alábbi állásfoglalást fogadták el:

1. Kinyilvánították azt a véleményüket, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvénytervezet nem tekinthető lezártnak.

2. Nem tisztázott pontosan, hogy az újonnan létrehozandó szervezetek milyen szakmai kompetencia határokkal működhetnek, illetve bizonyos esetekben (pl. Gyermekjóléti Szolgálatok) bővíteni és konkrétebbé kellene tenni a törvénytervezetben nekik szánt feladatokat.

3. A törvénytervezetben meg kellene fogalmazni, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat (vagy Családsegítő Szolgálat) képviselőjének írásbeli jóváhagyása nélkül ne lehessen gyermeket kivenni a családból.

4. Amennyiben a szolgáltatásokat igénylő a szolgáltató részéről elutasításban részesül, vagy nem megfelelő színvonalú szolgáltatást kap, legyen lehetősége törvényben meghatározott módon akár bírósági jogorvoslatra is.

5. Nem tisztázott a törvénytervezetben szereplő feladatok és a létrehozandó szervezetek finanszírozási rendszere és az egyes feladatokra szánt állami költségvetés összege.

6. A törvénytervezet végrehajtási utasítása és a kapcsolódó rendeletek is kerüljenek szakmai-társadalmi vitára.

7. A résztvevők nem látják megoldottnak a fiatalkorúak és fiatal felnőttek drogfüggőségének kezelését.

8. Az illetékesek vizsgálják felül a nevelőszülőknek járó juttatásokat. A nevelőszülők a náluk nevelkedő gyermekek részére kapják meg azt az állami normatívát, amely a nevelőotthonokat megilleti az ott nevelkedő gyermekek után.

9. A lakás nélküli hivatásos nevelőszülőseget vállaló házaspárok részére lakásmegoldási konstrukciót kellene kidolgozni (pl. a szolgálati lakások mintájára).

10. Munkanélküliek nevelőszülővé képzése szakmai szempontból kétes értékű, ezt a programot vizsgálják felül az illetékesek.

11. Haladéktalanul szorgalmazni kell, hogy a hajléktalan családok részére dolgozzon ki a kormány lakáshoz jutási alternatívákat. (Akár ebben az esetben is a szolgálati lakások mintája alapján. Pl. addig maradhatna a család az állami-önkormányzati tulajdonú lakásban, amíg életvitele alapján alkalmas a gyermeknevelésre stb.)

12. Amíg a törvény nem lép hatályba, addig is az állam finanszírozza azokat a szervezeteket vagy azt az önkormányzatot, amely már a törvénytervezetben szereplő feladatokat vállalt magára.

13. A jelenlegi finanszírozási rendszert (fejkvóta-megállapítás módját stb.) felül kellene vizsgálni, mert a jelenlegi elosztási elv és gyakorlat nem felel meg a korszerű követelményeknek.

A jelenlévő gyermekvédelmi szervezetek képviselői megállapodtak abban, hogy újra áttekintik egy civil gyermekvédelmi szövetség megalakításának lehetőségét. (A létrehozandó szövetség irodai háttérének biztosítását a magyarországi „United Way Hálózat a Demokráciáért” szervezet vállalta magára)

A konferencián felajánlás érkezett a Ferencvárosi Önkormányzat Szociális Bizottságának vezetője, Pál Tibor részéről, hogy hasonló körben a IX. kerület is otthont adna még az idén egy gyermekvédelmi fórumnak.

A tervek szerint a IX. kerületben is hamarosan megnyitja kapuit egy átmeneti gyermekotthon, ami a gyermekvédelem helyzetét ismerve a kevés jó hírek egyike.

A június 7-én rendezett konferenciáról szóló tudósítást abban a reményben zárom, hogy a címadó „megújuló gyermekvédelem” után nem kell kérdőjelet tenni.